

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Kultura i realia rosyjskiego obszaru językowego

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Filologia wschodniosłowiańska		Cykl dydaktyczny 2023/24	
Specjalność filologia rosyjska z lingwistyką stosowaną		Kod zajęć 09FWSRLSS.14HS.06283.23	
Jednostka organizacyjna Wydział Neofilologii		Języki wykładowe polski	
Poziom studiów studia pierwszego stopnia		Obligatoryjność Obowiązkowy	
Forma studiów studia stacjonarne		Blok zajęciowy Przedmioty humanistyczne i społeczne	
Profil studiów profil ogólnoakademicki			
Koordynator zajęć	Anna Stryjakowska		
Prowadzący zajęcia	Anna Stryjakowska, Natalia Kaźmierczak, Natalia Królikiewicz, Anna Humeniuk, Krzysztof Tyczko		
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Zaliczenie z oceną		Liczba punktów ECTS 2

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Wprowadzenie szeregu pojęć charakteryzujących oblicze przestrzeni kulturowej Słowian wschodnich.
C2	Wyrobiecie umiejętności rozpoznawania czynników składających się na odrębność geopolityczną, etnograficzną i mentalnościową Słowiańszczyzny Wschodniej.
C3	Zapoznanie z istotnymi etapami ewolucji kultury duchowej i materialnej rosyjskiego obszaru językowego.
C4	Przekazanie wiedzy o stosunkach społeczno-politycznych, które determinowały specyfikę życia intelektualnego w Rosji od pierwszych wieków formowania się państwowości do połowy XX stulecia.
C5	Kształtowanie umiejętności porządkowania omawianych zjawisk z punktu widzenia ich miejsca i funkcji w procesie historycznym.
C6	Przygotowanie do analizy i interpretacji fenomenów duchowości rosyjskiej.
C7	Wypracowanie zdolności samodzielnego formułowania sądów na temat dziedzictwa artystycznego Rosji.
C8	Rozwijanie zdolności komunikacyjnej oraz właściwej postawy i odpowiedzialnego stosunku do zajęć.

Wymagania wstępne

Podstawowa wiedza w zakresie kultury państw rosyjskiego obszaru językowego.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna i rozumie podstawowe wyróżniki systemu politycznego i sytuacji demograficznej we współczesnej Rosji	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
W2	zna i rozumie główne zjawiska zachodzące w rosyjskim życiu kulturalnym na przestrzeni dziejów	FWS_K1_W02, FWS_K1_W07, FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
W3	zna i rozumie podstawowe pojęcia służące do opisu sytuacji politycznej we współczesnej Rosji, specyfiki prawosławia, spuścizny architektonicznej, malarstwa, muzyki klasycznej i baletu rosyjskiego	FWS_K1_W03, FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
W4	zna i rozumie sylwetki wybranych osób kształtujących współczesną sytuację polityczną oraz dziedzictwo kulturowe Federacji Rosyjskiej	FWS_K1_W08, FWS_K1_W11	Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi analizować wybrane zjawiska i procesy społeczno-kulturowe zachodzące w Rosji w oparciu o wskazane źródła naukowe, popularnonaukowe i publicystyczne	FWS_K1_U03, FWS_K1_U04, FWS_K1_U07, FWS_K1_U09	Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U2	potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować i krytycznie oceniać materiały źródłowe z zakresu kultury i realiów rosyjskiego obszaru językowego	FWS_K1_U02, FWS_K1_U03, FWS_K1_U09, FWS_K1_U17	Kolokwium pisemne
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/-owa do stałego aktualizowania i poszerzania swojej wiedzy i umiejętności z zakresu kultury i realiów rosyjskiego obszaru językowego w oparciu o rzetelne źródła informacji	FWS_K1_K01, FWS_K1_K03, FWS_K1_K08, FWS_K1_K09	Kolokwium pisemne
K2	jest gotów/-owa do nawiązywania kontaktów z osobami rosyjskojęzycznymi ze zrozumieniem społeczno-kulturowej specyfiki regionu i jego wewnętrznego zróżnicowania	FWS_K1_K03, FWS_K1_K04, FWS_K1_K08, FWS_K1_K10	Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Rosja na mapie świata: uwarunkowania geograficzne i przyrodnicze; symbole państwowe; podział terytorialny.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
2.	Duchowość rosyjska wobec cywilizacji zachodniej – omówienie problemu w oparciu o dokument filmowy W. Herzoga „Głosy z głębi”.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
3.	Istota prawosławia: obrzędy liturgiczne, utensylia cerkiewne, funkcja ikonostasu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
4.	Podstawy teologii ikony: kanony ikonograficzne, zabieg odwróconej perspektywy.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
5.	Architektura sakralna i świecka: na przykładzie zabytków Moskwy oraz Złotego Pierścienia Rosji.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
6.	Rozwój stylów architektonicznych: na przykładzie zabytków Petersburga i okolic.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
7.	Sztuka użytkowa: rzemiosło folklorystyczne; historia tradycyjnych przedmiotów użytkowych.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
8.	Malarstwo przełomu XIX i XX wieku: „ruch pieriedwiżników”, estetyczne poszukiwania W. Kandinsky’ego, K. Malewicza i M. Chagall’a.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
9.	Ermitaż: największe muzeum sztuk plastycznych w Rosji – historia założenia, ekspozycje.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
10.	Galeria Trietiakowska – twórcy galerii, omówienie kolekcji ważniejszych dzieł.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
11.	Muzyka: pieśni i tańce ludowe, instrumenty narodowe.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
12.	Rola członków „Potężnej Gromadki” w kształtowaniu charakteru rosyjskiej muzyki klasycznej.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
13.	Wielcy kompozytorzy rosyjscy i ich utwory: P. Czajkowski, A. Skriabin, S. Rachmaninow i S. Prokofiew.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium
14.	Balet: sylwetki artystyczne A. Pawłowej, W. Niżyńskiego, M. Plisieckiej; działalność S. Diagilewa.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, K1, K2	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Podstawowe warunki zaliczenia zajęć: - zaliczenie wszystkich kolokwiów na ocenę pozytywną (dopuszczalna 1 możliwość poprawy); - obecność na zajęciach (dopuszczalna 1 nieobecność bez konsekwencji, pozostałe nieobecności, niezależnie od przyczyny, należy odrobić w formie rozmowy na konsultacjach; opuszczenie powyżej 50% zajęć może skutkować odmową zaliczenia). Skala ocen bardzo dobry (bdb; 5,0): Bardzo dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne i kontekstualnie osadzone wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na bardzo dobry. dobry plus (+db; 4,5): Bardzo dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dobry plus. dobry (db; 4,0): Dobra wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dobry. dostateczny plus (+dst; 3,5): Dostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, dostatecznie merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dostateczny plus. dostateczny (dst; 3,0): Dostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Swobodne, dostatecznie merytoryczne wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Umiejętność dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Aktywność na zajęciach konwersatoryjnych. Napisane kolokwia częściowe pozwalają na ocenę wiedzy Studenta w skali stosowanej w UAM na dostateczny. niedostateczny (ndst; 2,0): Niedostateczna wiedza z zakresu omawianych zagadnień. Nieumiejętność sformułowania merytorycznych wypowiedzi na tematy związane z kulturą rosyjską. Brak umiejętności dostrzeżenia zależności kulturalnych, historycznych, społecznych i politycznych w krajach rosyjskiego obszaru językowego. Brak aktywności na zajęciach konwersatoryjnych. Kolokwia częściowe zaliczone na oceny niepozwalające na pozytywną ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji Studenta.

Literatura

Obowiązkowa

1. Materiały Ośrodka Studiów Wschodnich (wskazane przez osobę prowadzącą).
2. Materiały portalu Arzamas.academy (wskazane przez osobę prowadzącą).
3. Ю.С. Рябцев, "МХК Русская художественная культура X-XVII вв. Учебное пособие", Москва 2017 (fragmenty).

Dodatkowa

1. O. Figes, "Taniec Nataszy Z dziejów kultury rosyjskiej", przeł. W. Jeżewski, Warszawa 2009.
2. "Kultura rosyjska. Postacie, Wydarzenia, Symbole, Daty", red. E. Małek, J. Wawrzyńczyk, Warszawa 2001.
3. J. H. Billington, "Ikona i topór. Historia kultury rosyjskiej", przeł. J. Hunia, Kraków 2007.
4. P. Evdokimov, "Sztuka ikony. Teologia piękna", przeł. M. Żurowska, Warszawa 2006.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30
Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	10
Przygotowanie do zaliczenia	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 60
Liczba punktów ECTS	ECTS 2

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
FWS_K1_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do stałej aktualizacji wiedzy i umiejętności w kontekście wykonywanego zawodu
FWS_K1_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania otwartości na nowe idee i do zmiany opinii w świetle dostępnych danych lub argumentów
FWS_K1_K04	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych w związku z wykonywanym zawodem z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych
FWS_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomej oceny wartości dziedzictwa kulturowego obszaru językowego specjalności studiów oraz cywilizacji ludzkiej
FWS_K1_K09	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do śledzenia bieżących trendów kulturowych i cywilizacyjnych w obszarze językowym specjalności studiów, wykorzystując do tego celu różne kanały i techniki komunikacyjne w języku rodzimym oraz języku obcym
FWS_K1_K10	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do wykazywania się otwartością, tolerancją i poszanowaniem wobec innych kultur
FWS_K1_U02	Absolwent/ka potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem tradycyjnych i multimedialnych źródeł informacji (m.in. słowników, leksykonów, korpusów językowych) w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U03	Absolwent/ka potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać i selekcjonować informacje z różnych źródeł w języku polskim i języku /-ach właściwych dla specjalności studiów
FWS_K1_U04	Absolwent/ka potrafi korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych oraz uzasadniania swoich decyzji i wyborów
FWS_K1_U07	Absolwent/ka potrafi właściwie analizować przyczyny i przebieg konkretnych zjawisk językowo-komunikacyjnych i literacko-kulturowych, a także ich wzajemne powiązanie i przenikanie się
FWS_K1_U09	Absolwent/ka potrafi samodzielnie, analitycznie i krytycznie interpretować teksty językowe i literackie oraz zjawiska kulturowe
FWS_K1_U17	Absolwent/ka potrafi podejmować działania w celu doskonalenia poziomu wiedzy i umiejętności oraz realizować potrzebę ustawicznego uczenia się przez całe życie
FWS_K1_W02	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe tematy, pojęcia i zagadnienia z zakresu badań nad językiem, literaturą i kontekstami kulturowymi wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub obszaru języka niemieckiego
FWS_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie podstawowe teorie i metodologię badań językoznawczych, literaturoznawczych oraz komparatystycznych literacko-kulturowych wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W07	Absolwent/ka zna i rozumie w zaawansowanym stopniu powiązania językoznawstwa, literaturoznawstwa z innymi dyscyplinami naukowymi w obszarze nauk humanistycznych i społecznych
FWS_K1_W08	Absolwent/ka zna i rozumie główne kierunki rozwoju oraz najważniejsze osiągnięcia w zakresie językoznawstwa, literaturoznawstwa oraz badań komparatystycznych i historycznych dotyczących wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego
FWS_K1_W11	Absolwent/ka zna i rozumie współczesne życie kulturalne wschodniosłowiańskiego obszaru językowego oraz w zależności od specjalności studiów obszaru języka angielskiego lub niemieckiego, a także metody analizy i interpretacji wytworów kultury